

Chlodoweig

“Un tal Chlodoweig, o Hlodoweg, un petit bàrbar del nord, que tingué la xamba de casar-se amb una santa, Clotilde de Borgonya, i quan els seus déus familiars li van fallar en una batalla, s’encomanà al déu cristià de la dona. Es batejà, i ja tenim la nació francesa, en bolquers, mamant del pit de sa mare l’església.”

Quan jo era menut, a costura ens feien aprendre, amb criteri excel·lent, la llista dels *reyes godos*. Servia per estimular el patriotisme i exercitar la memòria, funcions bàsiques de tota educació digna de tal nom. Si, més o menys al mateix temps, apreníem la taula de mutiplicar, els noms dels profetes de la bíblia i les jerarquies angèliques, el profit escolar era complet. Les bases de l’educació canvien, i és una pena que ara les criatures hispàniques no sàpiguen qui eren *Ataulfo*, *Teodorico*, *Leovigildo*, *Recaredo*, *Wamba* y *don Rodrigo* (això era el resum), ni Job ni Jeremies, ni què vol dir arcàngels, serafins i querubins. Potser saben altres coses. Quant als escolars francesos, no sé com van de profetes i vida celestial, però és segur que, a més d’estudiar la química i la revolució, no han deixat mai de saber quins són els *seus* reis gots, és a dir els merovingis, carolingis, i tots els que han vingut després. És fascinant, la passió monàrquica que ha tingut sempre, a França, l’educació republicana. França, i això és doctrina oficial, és una nació construïda per un seguit de monarques, que comença amb Clodoveu i acaba en Napoleó III, o més exactament, per ara, amb François Mitterrand.

Cada sobirà afegia un tros de terra (Napoleó III encara hi va afegir Niça i una part de Savoia), un increment de poder, i si podia ser una miqueta de glòria, i així anaven fent la França. Una de les col·leccions de més èxit en el mercat editorial francès, aquests anys, es diu justament així, *Les rois qui on fait la France*. No m’acabe d’imaginar una cosa equivalent en algun altre país de l’Europa occidental, com a fenomen editorial o literari, ni *I re che hano fatto l’Italia*, ni *The kings who made Britain*, ni tan sols *Los reyes que hicieron España*. És cert que, per als espanyols, Fernando III el Santo o Alfonso X són personatges de gran magnitud i devoció, però de cap manera a l’alçada de Saint Louis, que és contínuament objecte de publicacions infinites, veneració i commemoracions. I si es tracta de personatges paral·lels, Joana d’Arc va molt per davant del Cid Campeador. La història, per als francesos, és sobretot història nacional, i en primer lloc història

de la pròpia nació. En definitiva, són ells qui van inventar el concepte i, amb la *Histoire de France* de Jules Michelet, en van donar el model més perfecte. Els altres són, o som, uns simples imitadors. La història nacional és aquella segons la qual la nostra nació té un origen puntual, modest però ja gloriós, i a partir d’ací, per disposició més o menys divina (el *destí* és una força superior, metafísica), creix i s’eixampla. Per això és tan important establir-ne els orígens de manera molt concreta i molt simbòlica, molt llegendària i molt real, molt humana i molt sobrenatural. Els espanyols, com que la conversió del got Recared al catolicisme no tingué resultats definitius per la “construcció nacional” (després una part dels gots cridà els moros, i ja se sap el que va passar), han hagut de mitificar Covadonga i don Pelayo, cosa que va de primera, perquè lliga un fet “fundacional” i sobrenatural amb la unitat encara més antiga, i així el Príncep d’Astúries és místicament part de la línia que va d’Ataülfin fins als Borbons, passant pels reis de Castella.

Els francesos mantenen molt més clara la línia mística i recta: de Clodoveu fins ara mateix, sense dubtes ni trencament ni confusions. Ni moros, ni regnes separats, ni nacions o nacionalitats, ni autonomies. Un bon dia, potser el Nadal del 496 o potser algun d’aquells anys, un reietó dels francs salis, aliat incert de Roma, es va fer batejar a la catedral de Reims, i en aquell moment va nàixer al món una criatura que es digué França. Poca broma. Un tal Chlodoweig, o Hlodoweg, dit més tard Hlodovecus, que podia ser Lodovic o Loís, però que a partir del segle XVII li van dir Clovis, un petit bàrbar del nord, que tingué la xamba de casar-se amb una santa, Clotilde de Borgonya, i quan els seus déus familiars li van fallar en una batalla, s’encomanà al déu cristià de la dona. Es batejà, i ja tenim la nació francesa, en bolquers, mamant del pit de sa mare l’església. Vist a una petita i saludable distància, sembla gairebé un acudit. Vist des de dins, són els mil cinc-cents anys del naixement i bateig de França, la visita del papa, la polèmica nacional, un gran congrés d’historiadors, i l’esdeveniment ideològic i públic més important de l’any. No és fàcil que això passe en cap altre país que no siga la República Francesa.